

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9 sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetésny. nyilttér és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisitor térfogata . . . . . 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Tiszolcz ünnepe.

Megható és nagyobb keretben lefolyt szép ünnepe volt folyó hó 4-én *Tiszolcznak*. E napon ünnepelte az ottani lelkes magyarság az intelligenciával egyetemben az állami elemi népiskola 25 éves fennállásának évfordulóját.

Sajnos, hogy még ma is, midőn *Tiszolcznak*, illetve ünnepe lefolyásának lapunk élén adunk helyet, e szóval: „*magyarság*” kell róluk megemlékezni. Nekünk valóban nagyon rosszul esik e szót ide jeyezni, de azoknak, kik az ünnepélyt rendezték és abban részt vettek — míg máshol nem — *Tiszolczon* ez kétségtelenül az őszinte érdem és elismerés kifejezése.

Nem kívánunk a tiszolczi állapotokkal bővebben foglalkozni és akik nem érdemlik, épen azért nem akarjuk ezzel kiemelni és a közönség figyelmét rájuk terelni. Egyet azonban fájdalommal, igaz hazafiúi bánattal kell regisztrálnunk, hogy vármegyénk területén ma még ez az egyedüli hely, hol számot tevő elem aknázza nyíltan és titokban a nemzeti hazafias eszméknek vármegyénk éjszakai részén álló határvédelvét.

Nem akarjuk az ottani idegen hatalom és határok közé vágyakodó nemzetiségi elemeket ezzel bántani, mert mindig a türelem és béke hívei voltunk és ha rajtuk állana az ottani magyarságnak ma is épen úgy, mint a múltban azt tanácsolnánk; hogy békejobbal közeledjenek azokhoz, kik bennük minden pillanatban ellenséget vélnek és így idővel, ha már az idősebbeket nem is, de ivadékaikat sikerülne egy zászló alá vonni. De figyelmeztetni kívánjuk őket arra, hogy ereikben bizony nekik is magyar vér csörgedez, s ha szívükre teszik kezeiket, csak az lehet a céljuk, mint minden jó magyarnak és nem hallgatnának idegen apostolok csábító szavaira.

Hisszük és reméljük, hogy az iskola 50 éves jubileuma alkalmával már ezek az ellentétek teljesen elsimulva a múltté lesznek, s *Tiszolcz* egész lakossága együtt fog ünnepelni.

Most azonban dícséret a magyarság ottani apostolainak és híveiknek, kik e szép ünnepélyen

lelkesen nyilatkoztak meg a nemzeti színű zászló alatt. Dícséret első sorban *Basilidesz* János megyebizottsági tag, gondnoksági elnöknek és az egész gondnokságnak; dícséret *Kamm* Ede róm. kath. plébánosnak; dícséret *Hanák* Manó állami elemi iskola igazgatójának és az egész tanitótételnek és végül dícséret a jó érzésű, művelt tiszolczi magyarságnak.

Hogy azonban ezen elismerés és dícséret a jövőben még fokozottabb mértékben emelkedjen és hogy annak a babérnak, mely fejüket díszíti, egyetlen egy levelecskéje sem hervadjon, igyekezzenek a magyar kaszinó megzavart állapotait is ismét helyreállítani és szent ügyét továbbra még a legnagyobb anyagi áldozattal is közre munkálni.

Az ünnepély lefolyásáról tudósítónk nyomán a következőkben számolunk be:

A tiszolczi maroknyi magyar érzésű lakosság f. évi november 4-én lelkes örömmel tartott, az ottani állami elemi népiskola 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából, a környékbeli nagyszámú érdeklődők részvétele mellett.

Az ünnepélyt megelőző hálaadó istentiszteletet *Kamm* Ede, a tiszolczi róm. kath. vallású hívek serény és ügybuzgó plébánosa tartotta meg, a ki az iskolát az egyház veteményes kertjének is tekintvén, annak ügyét szíván hordozza s az ottani tanitótételnek nehez munkájában mindenkor, mindenben a legodaadóbb készséggel segíti és támogatja.

Megmutatta eme jóindulatát s hazafias érzését ez alkalommal is, midőn istentisztelet közben egy tanítóhoz, mint a nemzeti lobogó alatt megjelent gyermek-sereghez szívhez szóló és lelkesítő magyar beszédet intézett.

Az Isten házából az iskola épületbe vonult az ünnepelő közönség és a gyermek-sereg, melynek egyik termében *Pogány* István kir. tanfelügyelő élén megjelent az állami iskolai gondnokság, hogy az ünnepély alkalmából a díszülést megtartsa.

Basilidesz János gondnoksági elnök ékes szavakkal esetezte az ünnepély fontosságát, a díszülést megnyitotta, mely után *Szombathy* László a gömörvármegyei alt. tanítóegyesület elnökeinek a tanitótételhez intézett meleg hangon írt üdvözlő levele s *Vári* János rimaszombati áll. tanítóknak távirati üdvözlője olvastatott föl. Majd *Hanák* Manó igazgató-tanító által, az iskolának nagy szorgalommal, egyszerűséggel és körültekintéssel megírt s a helyi állapotokat és viszonyokat híven visszatükröző és az iskola nehez helyzetét feltüntető történetét olvasta föl.

kányokkal, mint a saját lelke nemesítésével és a Krisztus által hirdetett erények gyakorlásával.

Szomorú, sötét idők voltak a középkor végső esztendei; nem kívánja azokat vissza a jólelkű ember, akármiyen vallású. Reeseggett, ropogott az egész hűbérrendszer szervezete, lelki táplálék után sirt a szegény elhagyott nép, a melynek minden joga abban állott, hogy az elnyomás igáját viselje. Borzasztó volt a romlás Krisztus egyházában fölülről kezdve. A történetirők úgy írják, hogy a bibornoki testület tagjai nem azért keresték a szent Péter kulcsát, hogy vele a mennyek országát megnyissák, hanem azért, mert aranyos volt ez a kulcs s a botrányos élet példái felülről homályosították el a keresztény világot.

Maguk a jobbérzésű emberek rég sürgették a reformációt „in capite et membris” — a főben és a tagokban, de gyöngék voltak arra, hogy ezt keresztül is vigyék. Olig romlottak már az emberek, odáig bomlottak a viszonyok, hogy ez a XVI-ik század elején lehetetlen volt forradalom nélkül. Tisztító zivatarnak kellett végigzúgnia egész Európán, hogy kisöpörje a fölgylemlett romlottságot. Ez a gondviseléstől küldött tisztító zivatar a reformáció volt, a mely megtisztította a világot, de egyszersmind szétválasztotta a lelkeket, külön táborokba terelvén Krisztus híveit.

Mig az előbbi századok vallásossága a hagyomány és a tekintélyen alapult s a jogi levezetést belső lelki élet nélkül is elégnék kezdő tartani a népek boldogítására: addig a reformátorok azt az eszmét domborítják ki erőteljesen, hogy a keresztény lelkeknek belsőleg össze kell függniök Krisztussal a hit és az isteni szeretet által, nem elég a szertartások külső elvégzése s az imádságok lemorzsolása, hanem lélekben és igazságban kell Krisztus híveinek imádkozniök, a mint ő maga mondta ezt a samariai asszonnyal folytatott beszélgetésben; szóval a reformáció lényegét én abban látom, hogy

A nagy tetszéssel fogadott fölolvás után *Pogány* István kir. tanfelügyelő emelkedett föl szólásra és a díszülést gyönyörű beszéd keretében bezárta. Bazáró szavai-ban meghajította elismerésének zászlaját úgy a gondnokság, mint a tanitótétel tagjai előtt, kérve mindkét testületet, hogy folytassák hasonló ügybuzgalommal a magyarság e végvárában a népnevelés nehéz, de áldásos munkáját, hogy annak fénye ne csak a községet érje, de áradjon szét a vidéken is.

Majd még *Járossy* Endre rozsnói állami népiskolai igazgató tanító jelentkezett szólásra, a ki a feletti nagy örömeinek adott kifejezést, hogy ezen intézet, a melynek ő vala első tanítója, immár annyira megerősödött, hogy most már 4 tanító hirdeti tantermeiben az istenfélelem, a hazaszeretet, az erkölcs tanait és tanítja a gyermek-sereget az édes magyar haza zengzetes nyelvére. Élénk éljenzéssel fogadta a nagyközönség *Járossy* Endre beszédét.

Meg kell említenem, hogy a díszülésből táviratilag üdvözölte a gondnokság gróf *Apponyi* Albert kultuszminisztert, a következő szövegű távirattal:

„A tiszolczi állami népiskola fennállásának negyedszázados jubileumáról mély bódolattal üdvözöljük Nagyméltóságodat s tántoríthatatlan bizalmunkat kifejezve, további hazafias működésére Isten áldását kérjük.”

Ez üdvözlésre ugyancsak távirati utou megköszönte Öngyméltósága a gondnokság figyelmét, a maga részéről hasonlóképpen Isten áldását kérte a gondnokság munkálkodására, az iskola további működésére.

A gondnoksági díszülés után következett — mondhatni — az ünnepély lényepontja, a gyermek-sereg ünnepe.

Nagy volt azok száma, akiknek örömköny csillogott szemükben, hallván a gondnokságot s a megjelent érdeklődő közönséget üdvözlő kisleány hangos, bátor, tiszta magyarságu kiejtéssel elmondott szívhez szóló üdvözlő beszédét, a hazaszeretettől izzó szavakat s ketős hangra jól betanított dalokat.

A hazafias érzéstől fölbuzdítva távozott a nagyközönség a nemzetiségi helyen rendezett ünnepségről azon meggyőződéssel, hogy ezen állami iskola teljesen megfelel hivatásának.

Meg kell említenem, hogy a lelkesedés hangulatáig emelkedett közérzés együtt tartotta az ünnepelőket s az iskola épületben terített kö. vacsorához mintegy százan gyűltek össze s a háziasszonyt dícsérték az izletes ételek.

A délelőtti ünnepség a fehér asztalnál folytatódott, a mennyiben *Stegena* Andor a kir. tanfelügyelőt, *Hanák* Manó *Járossy* Endrét éltették, majd meg *Járossy* Endre a rozsnói áll. iskola, *Törköly* József a rimaszombati áll. fiu, *Timkó* Mihály pedig a leányiskola tanitótételei részéről, *Kasparik* Miksa ottani lakos meg a szülők nevében üdvözölték a tiszolczi áll. iskola tanitótételét.

az egyéniségnek erőteljes részt kell vennie az Isten tiszteletének minden formájában, és hogy belső lelki élet nélkül a formák nem üdvözíthetnek.

Más szóval: a reformáció a lelki szabadságért folytatott harcznak minősíthető, és mint ilyen minden tiszteletre méltó törekvés. Hogy azután miképen végezték el a tisztítás munkáját részleteikben az egyes reformátorok s hogyan játszott bele a lelki ujlás művébe a szenvedély és a pártoskodás? Hogyan dobott el a radikális ujtási kedv helyes, és hasznos dolgokat is? Ez mind olyan kérdés, a mi fölött lehet vitakozniunk más alkalommal, de most, mikor ennek a nagy szellemi forradalomnak emlékét ünnepeljük, akkor ne beszéljünk az emberi műnek hibáiról, hanem arról, a mi a reformáció lényegét alkotja, a mi igazán a ker. világ lelki közszükségletét fejezte ki a XVI. század elején, hogy Krisztus vallásába bele kell vinnünk az egyéniséget és a lelki élet belsőségét, a mint a nagy vallási forradalom után igyekeztek is azt belevinni minden párton több-kevesebb sikerrel.

A reformáció szellemi forradalma támasztotta föl a vallásos életben az egyéniség szerepét, és hatalmasan elősegítette a lelki szabadság eszméjét. Látunk ugyan ezzel ellentétben álló egyes tényeket a reformátoroknál is, de alapjában és egészében véve a reformáció a szabad vizsgálódás elvének kimondásával és erőteljes hangsúlyozásával mégis a lelki szabadság eszméjét szolgálta és ennek ügyét vitte előbbre.

A kiskoru népeket gyámság alatt tartá előbb a hierarchiai felsőbbség és jó volt ez így századokon át a középkor folyamán: azonban az új kor szellemileg érettebb népe csak olyan hatalmat akar elismerni, a melynek önként meghódolt, olyan jót akar gyakorolni, a melynek jószágáról meggyőződött, olyan módon akarja a tudományt művelni, a mely mód szabad emberekhez méltó s ez mind jogos kívánságuk az öntudatra ébredt,

TÁRCZA.

A reformáció emléke.

(A rimaszombati egy. prot. főgimnázium október 31-iki ünnepére írta: HORVÁTH ZOLTÁN.)

Közel négyszáz esztendeje nagy bajok hatalmasodtak el Krisztus egyházában, a melynek eredetét nem egy-két esztendővel előbb, hanem egypár évszázaddal előbb kell keresnünk. Az egyház, miután halhatatlan érdemeket szerzett az emberi polgárosodás körül avval, hogy a népvándorlás medve népeit a barbárságból kiemelvén, szelidebb erkölcsökre nevelte: a középkor hűbéri rendszeréhez képest kezdett berendezkedni külső formában. Az ezel együttjáró rendkívüli világi hatalom, fény és pompa eleintén jó hatással volt az ujonnan megtért népekre s az egyházat csaknem mithoszi fény tekintélyébe burkolta.

De a hűbéri rendszer bomladozásával bomladozni kezdettek a vele szorosan egybekapcsolt egyházi hatalom keretei is s az öntudatra ébredő népeket az ilyen szűk-körü politikai és társadalmi berendezés nem elégíti ki többé.

Ehhez járult a görög-római műveltség föllevenítésével együtt járó humanizmus elterjedése, a melynek szelleme ha ficomabb, de alapjában pogány volt és ez a pogány szellem épen a főrangukat s az egyház vezérlő elemeinek jelentékeny részét áthatotta, nyghogy Krisztus egyházában mindinkább elszaporodtak a Krisztus szellemét nem értő vezérek, a kik hatalomban, fényben, élvezetben élve, a rájuk bízott nyájjal nem törődtek s pusztán gépiesen végezték az egyház által megállapított szertartásokat. A magára hagyott nép pedig ilyen viszonyok között Krisztus tanítása helyett mindenféle babonát kezdett hinni s jobban kezdett törődni ördöggel, boszor-

Asztalbotás után tánczra perdült a fiatalság, de meg a komoly, korosabb férfium sem fékezte magát lelkesedésében és roppta a tánczot kivilágos viradrig.

Az iskola szépen megszerkesztett történetét a következőkben adjuk:

25 éves magyar állami iskola Tiszolozon.

Kétségtelen, hogy vármegyénk politikai szempontból nehéz viszonyúnak mondható és községünk e tekintetben is az első helyet foglalja el. Mert ha végig tekintjük a megyénk területén lejátszott eseményeket, könnyen megállapíthatjuk, hogy ezeknek színhelye legtöbb esetben a mi községünk volt. Nem szándékom ezeket a magyarok és magyarság ellen irányított eseményeket felsorolni, mert meggyőződésem sugja, hogy a jelenlévők többsége tudomást szerzett róla. Pedig ezeknek a lejátszódott és itt-ott most is felmerülő magyarellenes és magyargyűlölő igazgatásoknak maguk a magyarok és a magyarok élén álló kormányok is voltak okai. A nemzetiségekkel szemben tanusított türelmet a magyarnak eddig csak töviseket termelt. A helyett azonban, hogy ezeket valaha ellenük fordította volna, a nála szintén természetté vált előzékenysége nál fogva mindenkor mint vendégekkel bánt; őket a magához hasonló előjogokban részesíté, szokásait, nyelvüket soha nem bántotta; a magának eljáratását tőlük nem követelte, sőt előzékenységében annyira ment, hogy az ő nyelvüket is megtanulta. A művelődés haladtával pedig, mikor a nemzeti nyelvnek tudása a haza minden polgárára nézve nélkülözhetetlené vált, gondoskodott az állam módokról, melyekkel élve mindenki úgy sajátíthatja el a nemzeti hivatalos nyelvet, hogy míg uton, utfélen fenakadás nélkül végezheti ügyes-bajos dolgait, a saját anyanyelvét még sem kénytelen elfelejteni. Ezt mint régen, most sem követeli a magyar nemzet. Ellenkezőleg, községeknek, felekezeteknek egyaránt enged iskolákat tartani; azokban a tananyagot, tankönyveket maguk állapíthatják meg, tanítókat szabadon választhatnak, csupán azt kívánja, éljenek ebbeli türelmével, engedékenységgel úgy, hogy a hazafias szellem ápolása mellett minden idegen ajku polgára a hazának saját jól felfogott érdekében annyira sajátítsa el a magyart, mint hivatalos nyelvet, hogy mást megértsen, magát megérthesse. E célból a kormány 1882-ik évben létesített Tiszolozon egy állami iskolát, bőlesen átlátván, hogy Tiszoloz a magyarságra nézve az élet-kérdés, az eltöresztésnek nemcsak gátát vetni, hanem az itt lakó tót, de magyar érzelmű szülők gyermekeit a magyarságnak megmenteni, valamint az eddigi magyarellenes igazgatók hatása alul kiragadni és velünk szoros kapcsolatba hozni.

A nagy munka sikeres végrehajtása első sorban is a tiszolozói állami iskola működésétől váratott. Több lelkes, magyar érzelmű férfi aláírásokat gyűjtött e célból, hogy milyen nélkülözhetetlen tényező Tiszolozon a magyar művelődésnél egy állami iskola. A kérelmezők élén állott a megboldogult Basilides János, szintén elhalt Böhm József és még most is élő Kuelita Dániel. Nem kimélve a költségeket, felutaztak Budapestre az elhunyt Groó Vilmos akkori tanfelügyelő vezetése alatt. Audiencián előadták ebbeli kérelmüket. Az akkori kultuszminiszter Trefort Ágoston megértette és jól felfogta a helyzetet, belátta ennek az iskolának szükséges voltát és 1882 ik évi november 1-én Járóssy Endre, mint a tiszolozói áll. iskolához kinevezett tanító tette le a hivatalos esküt a tanfelügyelő irodahelyiségében. 1882 ik évi november hó 5-én megkezdte Járóssy Endre működését. Meglátszott azonnal, hogy hivatott kezébe tétett le ezen iskola vezetése és azoknak a követelményeknek szépen meg is felelt. Az első évben beiratkozott az I-ső osztályba 18, a II-ba 4, a III-ba 11, a IV-be 2, az V-be 2, a VI-ba 16, összesen 53 növendék. Tekintetbe jön azon körülmény, hogy már a felekezeti iskolákban a beiratás eszközöltetett és a szülők gyermekeit a felekezeti iskolákba beíraták. Rákövetkezé tanévben az I-ső osztályban 25, a II-ba 7, a III-ba 6, a IV-be 21, az V-be 2, a VI-ba 8, összesen 69 tanulót számlált az állami iskola. A III-ik tanév már közel 100 növendéssel diszekedhetett és Járóssy Endre, az itt működő tanító kérte a 2. tanerőt. Letlinger Margit tanítónő kineveztetett az akkori időben divatozott segéd-tanítónő és Járóssy Endre bizatott meg az igazgatói teendők teljesítésével. A kisasszony férjhezmenetele után 1886 ik évben a megüresedett se-

művelt népeknek s ez a szabadság hovatovább ki fogja bontani fejlődő szárnyait s az emberi lélek egész méltóságában kényserítés nélkül hódol lelkének Istene előtt.

A tudományok haladása a középkoron keresztül igen szűk korlátok között mozgott, jóformán a teológiára és a bölcsészetre szorított, valamint az ezekkel összefüggő jogi és egyéb elméleti ismeretekre, a mit természetesen is találunk, hiszen ugyszólván kizárólag egyháziak foglalkoztak tudományokkal, nem is volt az a kor olyan, hogy a medve népek megszelídítésén kívül ráért volna egyéb szellemi munkára is, az öklöjog, a féltarbaráság korában fegyvercsörgés, harci zaj riasztotta fel majdnem naponként a békésebb lakókat, ha egyik nemzetnek nem volt baja a másikkal, vagy inkább egyik királynak a másikkal, akadt egyik főurnak fegyveres elintézni valója a szomszédjával, vagy pedig egyik hatalmasabb kergette el birtokából a kisebb hatalmú s e mellett rablólovagok és egyéb martalócok leskelődtek az erdők útjain és ösvényein s a mit a törvény valakinek javára rendelt, azt is saját kardjával kellett az illetőnek kivívnia. Ilyen kor nem kedvező a szellemi haladásra, a tudományos művelődésre.

A könyvnyomtatás feltalálása is az új kor hajnal-pirkadásával esik össze, s így, ha volt is valakinek új eszméje, annak elterjesztése nagy nehézségekbe ütközött.

A reformáció avval a tényével, hogy a szabad vizsgálódás elvét írta zászlójára, rendkívüli hatással volt a tudományos kutatás föllendítésére nemcsak a saját táborában, hanem az ellenféltében is, mert ott is ennek hatása alatt állottak a fölvilágosultabb szellemek és így a tudományos kutatás, kivált a reáltudományok terén eddig képzelhetetlen mérvet öltött, a mihez óriás lökést adtak a földrajzi fölfedezések és a kutatásoknak nyomtatott könyvekben lehetséges terjesztése.

De ne vezessenek tévuttra bennünket korunknak radi-

géd-tanítói állást tanítói állásra rendszeresítették és a tiszolozói iskolai igazgató tanácsára férfierőt alkalmaztak. Groó Vilmos akkori tanfelügyelő értesítette Hanák Manó szentandrási kántortanítót, vajjon hajlandó-e Gömör-megyébe visszatérni és a tiszolozói állami iskolában egy rendes tanítói állomást elfoglalni. Hanák Manó volt erdőkincstári tanítót 1886. évi február 2-án kineveztek és márczius 12-én megkezdte a működését az I-ső és II-ik osztályban 47 növendéssel. A III-ik tanerő 1894 évi november havában kineveztetett Hegedüs Zoltán személyében, kit a folyó évben szeptember havában Erzsébet-falvára áthelyeztek.

1895-ik évben változás állott be a tanítók közt, a mennyiben Járóssy Endrét Rozsnyóra és Schmögnér Jánost Tiszolozra kölesönösen áthelyezték. 1896 ik évben szaporodott a tanítók száma egygyel. Kubányi János Arvamegyéből áthelyeztetett ide. Ebben az esztendőben Groó Vilmos volt szeretett tanfelügyelő elhagyta megyénket és helyébe Józsa Antal vette át Gömör- és Kishont-megye iskoláinak vezetését. 1897-ik évben eltávozott körünkől Kubányi János Brassóba s ennek helyét Kardos Miklós foglalta el, a ki 3 évi lelkiismeretes működése után súlyos betegségbe esvén, otthon szülőinél meghalt. 1899-ik évben Schmögnér János itt hagyván az igazgatói állást, áthelyeztette magát Rozsnyóra és az igazgatói teendők vezetésével Hanák Manó bizatott meg. Kardos Miklós elhalálása folytán megüresedett állásra Szántó Gyulát neveztek ki, a ki 1 évi működése után Tótpel-sőczre távozott és ott rövid időn belül szintén elhalt Gaál János a Schmögnér János helyét foglalta el, annak helyét pedig Fejér Sándor, Fejér Sándor eltávozása után Istvánfi Gyula és Plachta Albert lettek az intézetünkhöz kinevezve és ezidő szerint a tantestület 4 tagból áll: Hanák Manó, Istvánfi Gyula, Plachta Albert és Stegena Andor, a ki az eltávozott Hegedüs Zoltán helyét tölti. Nem mulaszthatom el az állami iskolánk eseményeinek felsorolása mellett annak élén álló gondnokság alakulását és változásairól említést tenni. Mikor én 1886. évi márczius 12-én tanítói állásomat Tiszolozon elfoglaltam, akkori időben az elhunyt Basilides János elnöke alatt dr. Schwarz Márk, Setina János, Scheffik Ipoly, Bottka Imre, Kuchta Dániel és a később elhunyt községi bíró Dianiska István voltak a gondnokság tagjai. Idő. Basilides János elhunytja után ifj. Basilides János foglalta el az elnöki széket, a ki mostanáig is elnök minőségében szerepel. A jelenlegi gondnokság tagjai: Basilides János elnök, dr. Schwarz Márk és Setina János már 25 éves tagok, Lányi Róbert, Rác Eudre és Frank Dániel újabb-kori kinevezett tagok.

Émlítésre méltó mozzanat és változás történt 1898. évben, ugyanis az állami iskola saját otthonába bevonulhatott, ebbe az épületbe, a hol most a tisztelt ünneplő közönséget üdvözölni van szerencsénk. A milléniumi év után országszerte 1000 iskolát építetett az állam és ebből jutott Tiszoloznak is egy. Sajnos, hogy csak 3 tanterem iskolát állítottak fel, mert a 4 ik tanító még több éven át kénytelen volt bérházakban meghuzni magát, legutóbbi időben pedig a vasgyári iskola épület egyik tantermében tanít.

Részemről nagy és rut háladatlanág volna, ha meg nem emlékezném egy lelkes, buzgó és tevékeny volt gondnoksági tagról: Bojár Gyula r. m. r. t. mérnökéről. Ő volt az, a ki az iskola építéskor a meglévő terveket czélszerűen módosította és megmástitotta, az építkezést ellenőrizte, közbenjárásának köszönhetjük, hogy az iskola olesón vagy talán ingyen jutott a kerítéshez való vashoz. A R. M. S. T. r. társaság mindenkor előmozdította iskolánk érdekeit és a hányszor hozzáfordult kérelmével, mindig kulansul, jóindulattal teljesítette azt. A magas vasgyári kincstár igen szép, az épület homlokzatán díszelő czimperrel és felirattal ajándékozta meg intézetünket Köszönet és hála legyen kifejezve ez ünneplés alkalommal.

Hogy milyen sikerrrel képes egy jól vezetett állami iskola hivatását betölteni, annak példáját tünteti fel a tiszolozói állami iskola. A majdnem tisztára tótajku lakossággal eleinte sok küzdelme volt. Az erős gyökérrzellettel bíró tót tannyelvű iskolával szemben egy magyar tannyelvű iskola alapját kellett leraknia s azt életerős intézménnyé fejlesztenie, holott erre biztosítók kellékek hiányoztak. Az első tanítók egyéniségétől függött ezen iskola jövője. De a negyedszázados mult igazolja, hogy szerencsés kezekkel raktuk le ezen iskola alapjait s vetettük el a magyar nemzet érdekeit tápláló magvakat,

kális tévedései, a melyeket a szabadságra nézve hirdettek. A szabadság nem egyenlő a féltelenséggel. Itt a jóra való szabadságról van szó, a melylyel a hívő lélek önként törekedik a legnagyobb példaképnek, Jézus Krisztusnak követésére; nem pedig arról, hogy vallást, erényt elvetve, hanyatt-homlok rohanjon a bűnök és vétkek örvényébe. Ezt a szabadságot nem hirdette a reformáció, úgy hiszem, nem akarta hirdetni soha, s az ilyen emberek számára az okosan berendezett emberi állam sem adhat minden rosra való szabadságot, hanem az ilyeneket, mint a kik magukban és másokban kárt akárnak tenni vagy akaratlanul is kárt tesznek: meg szokták fosztani szabadságuktól, vagy a börtönben vagy az elmebeteg kórházban, és ezt minden józanul gondolkozó ember helyeselni fogja. A szabadság tehát lelki jó, a melyet az ember felhasznál kutatásra, vizsgálódásra, tudományok gyarapítására, erények gyakorlására, Krisztus követésére, de nem arra, hogy magában vagy másokban kárt tegyen. — Így hozza magával a lelki szabadság eszméjét — úgy gondolom, a reformáció is, a mely hosszas foradalmat harcolt végig a lelki szabadság kivívása érdekében. A szentírásból úgy vettem ki, hogy ez Krisztusnak és apostolainak fölfogása is a lelki szabadságról.

A lelki szabadság álláspontján lévén, a szabad vizsgálódás elvét törhetetlenül hirdetvén, magunkat tiszteljük meg azzal, ha tiszteletben tartjuk más tisztességes emberek meggyőződését is és én a magam részéről soha sem fogok azokhoz csatlakozni, akik saját vallásukat gyalázzák, és minden vallásosságuk a más felekezetek ócsárlásában és kigunyolásában merül ki. Kedveseim, az ilyen eljárás nagy szellemi ürességet árul el és sehogysem egyeztethető meg avval a szép elvvel, a melyet a reformáció a szabad vizsgálódásról és a lelki szabadságról hirdetett. Nincs e bennünk elég belsőség

mert a kifejlett erős iskola az 1884. évtől kezdve állami iparos tanonc-iskolával, az 1896. évtől kezdve volt áll. kiseddóvodával is kiegészítve, most már terebélyes faként árnyékolja be nemcsak a községet, de a vidéket is s hirdeti a magyar állam létének erősbödését, gyarapodását. Más fegyverünk most sincs, mint a serény munkálkodás, küzdelmes, kitartó és lelkiismeretes tanítás és tapintatos bánásmód. Isten áldása kísérje továbbra is az állami iskola munkásságát, hogy édes hazánk és községünk összes lakosságára az idők végéig gyakorolják jótékony és fejlesztő hatását. Daczára a nemzetiségi tuljók részéről állami elemi iskolánk ellen kifejtett munkásságának ma már odajutottunk, hogy e jubiláris évben 230 tanuló látogatja iskolánkat; hiszem, hogy ez örvendetes gyarapodás ezután is fokozottabb erővel bekövetkezik. Isten áldása vezérelje továbbra is a mi iskolánkat!

Városi közgyűlés.

R maszombat város képviselőtestülete folyó hó 7-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkn kívül jelen voltak: Baksay István, Barna Imre, dr. Baksay Dzsó, Barányi Gusztáv, Bodor István, id. Csapó János, ifj. Csapó János, Cseh István, Ethy Frigyes, Fekete Pál, Geduly Géza, Grosinger Miksa, Gyűrűk Pál, dr. Cziner Miksa, Eszényi Gyula, Jacsó Pál, dr. Kármán Aladár, Loysch Ödön, Molnár József, Medveczky Sándor, Rábely Miklós, Rónay Gyula, Soós Ferencz, Soós Gyula, Süteő István, ifj., Szomolnok Antal, Szabó István, Tomay Alajos, Varga István, Varga Lajos, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István.

Első tárgy volt a városi tanácsnak a borítal és hu-fogyasztási adó beszédésére vonatkozólag kötött szerződése, melyet a közgyűlés jóváhagyott. A polgári leányiskola, az állami elemi fiu- és leányiskola 1906—907. évre vonatkozó zárszámadása szintén jóváhagyólag tudomásul vétetett.

A városi tanács a változott viszonyok és az előállítás költségek fokozódása miatt a tégláarak emelésére nézve terjesztett be javaslatot, melyet a közgyűlés elfogadott. E szerint a téglá ára ezenként 4 koronával emeltetik fel, s így az u. n. sárga földtelepű 1000 drb. téglá polgárnak 33 korona, nem polgárnak 35 korona, vidékinek 39 korona lesz. A kurinzi téglatelepen pedig polgárnak 31 korona, nem polgárnak 33 korona, vidékinek 37 korona, mindentűt 4 koronával több mint eddig volt.

A bizottság elkészítette az 1908 évi virilisek névjegyzékét, melyet a közgyűlés jóváhagyott. A legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok ezek lesznek:

1 Rimasz m. b. takarékpénztár	14435 20 K.
2 Gömör-megyei nép és iparbank	5452 93 K.
3 Gömör. tkpénztár és hitelbank	4552 79 K.
4 Samarjay János	2545 72 K.
5 * Molnár József	2147 82 K. ügyvédi oklevél.
6 * Baksay József	2109 32 K. iparkamarai tag
7 * ifj. Lengyel Pál	1941 78 K. gyógyszer. okl.
8 * ifj. Süteő István	1667 84 K. ügyvédi oklevél.
9 * Grözinger Miksa	1439 16 K. iparkamarai tag.
10 Magyar kir. földmives iskola	1429 76 K.
11 * Farkas Zoltán	1429 36 K. gazd. oklevél.
12 * Dr. Cziner Miksa	1232 26 K. ügyvédi oklevél.
13 * Dr. Löcherer Tamás	1175 16 K. orvosi oklevél.
14 Ev. ref. Egyház	1114 18 K.
15 Weisz Károly	1091 36 K.
16 Kohn Albert	1069 69 K.
17 Engel Adolf	1059 30 K.
18 * Széman Endre	1044 68 K. lelkeszi hivány
19 * Geduly Géza	977 16 K. gyógyszer. oklevél.
20 * Dr. Ráróssy Gyula	920 — K. ügyvédi oklevél.
21 * Medveczky Sándor	901 86 K. közjegyző.
22 Dapsy József	873 85 K.
23 Özv. dr. Szabó Samuné	855 81 K.
24 * Tóth Béla	786 94 K. mérnöki oklevél.
25 Ethy Frigyes	763 18 K.
26 * Dr. Veres Samu	743 16 K. tanári oklevél.
27 * Dr. Krausz Gyula	707 78 K. ügyvédi oklevél.
28 Özv. Jánosdeák Andrásné	633 14 K.

Póttagok:

1 * Idő. Süteő István	687 42 K. ügyvédi oklevél.
2 * Dr. Zehery István	679 26 K. orvosi oklevél.
3 Holländer Lajos	651 63 K.
4 Borbély Ferencz	647 40 K.
5 * Kemény Bertalan	643 02 K. tanítói oklevél.
6 Benyó Béla	582 18 K.
7 * Dr. Weinberger Rezső	570 40 K. ügyvédi oklevél.
8 Özv. Bernáth Gyuláné	559 75 K.
9 Stolez Márton	553 88 K.
10 Prinz Bertalan	535 76 K.

és lelki élet, hogy másokon rágódni ráérünk? Az a férfias és becsületetes dolog, ha magunkat művelni, gyarapítani igyekeznünk a nélkül, hogy a másokét sértegetnők.

A kik a belsőleges lelki élet érvényesülését vallják fő-fő vallási elvüknek: azoknak legelőször és mindent mellőzve a saját lelki életük belsőségével és gyarapításával kell törődniük és ez ad is elég gondot, ha becsületesen törődünk vele. Higgyétek el, nem épületes látvány, ha Krisztus különböző felekezetű hívei a Megváltó veres keresztje alatt az ő öltönyének szétszakadt darabjain marakodnak!

Viszont igen épültem azon, mikor egy nagy tudomány és ékes szavu igehirdetőt arról hallottam beszélni, hogy a reformáció, ha külsőleg nem terjedne is, betöltene hivatását avval, hogy a belsőleges lelki életéről és Krisztus híveinek szabadságáról vallott alapselveit észrevétlenül bevinné más felekezetek körébe is s ott is megvalósíthatná.

Higgyétek el, ez Krisztus lelke szerint beszélt! Mert nem a külső keretek kiterjedése, nem a fény és hatalom alkotja a vallás lényegét és jóságát, hanem az eszme és annak élete az emberek lelkében. A fény és pompa elűnhetik, mint a köd és pára, az emberek tömegét kiirtatják a fegyverek, de az eszme örök, az tulél, tulragyog nyomoruságon, halálón, azt megsemmisíteni nem lehet! Megsemmisülhetnek, föloldódhatnak maguk a felekezeti keretek is, mert hinnünk kell, hogy lesz idő, a mikor jó eszmék áthatják egymást s a tévedések eltűnnek és Krisztusban mind egyesülők fog.

Bizton remélhetjük, hogy a reformáció alapeszméi, a melyekért harcolt: a lelki szabadság, az egyéniség tisztelése és a belsőleges lelki élet megbecsülése akkor is megvalósulva élnek majd Krisztus egyházában és a reformáció ennek megvalósulásával elérli czélját, betölti hivatását. Ugy legyen!

Győry Lajos városi mérnök állásáról való leköszönését a közgyűlés tudomásul vette. Illetményei fizetése október hó 31-én beszünttetett, s a polgármester leltár szerint átvette a mérnöktől a reábizottakat. Az állás betöltésére nézve a tanács javaslatot fog tenni a képviselőtestületnek.

A volt mérnöknek a leányiskola építési elszámolás elkészítése alól való felmentése iránt beadott kérelmét nem intézheték el, mert a tárgy nem volt kellőképp előkészítve. A vállalkozó ugyanis a kitűzött terminusokra nem készült el a számadással, de ennek okát még nem tudják, s így a tanács utasított arra, hogy vizsgálja meg az ügyet s aztán tegyen előterjesztést. — Sütő István, Medvezky Sándor, Molnár József és Dr. Baksay Dezső szólaltak fel e tárgyban, mely körüli vita csaknem élessé vált, azonban a közvetítő indítvány közmegegyedést keltett.

A Misák Mihályné rimatamásfali lakos és a rimatamásfali „Petőfi-egylet” által megváltandó zsellértelkekre vonatkozó adásvérsi szerződések tárgyalására 30 napi határidő tűzött ki.

Fontos tárgya volt a közgyűlésnek a „Három róza” épületének eladására vonatkozólag Gömöri Ede és neje Cziner Juliával kötendő szerződés megszavazása. Az épületet 95000 koronáért adja el a város több kikötéssel, melyek közül közérdekű az, hogy a vevők kötelesek az épületet továbbra is vendéglő és szálloda céljaira felhasználni, ennek ellenében a város kötelezi magát arra, hogy 25 éven belül szállodát nem épít. Vevők kötelesek legalább 40000 koronával átalakítani az épületet, a táncszert fenntartva kettős új ablakokkal, új parkettel ellátva, a karzatokat megfelelően átalakítani, a termet ujonnan kifestetni s a terem mellett egy legalább 100 személy befogadására alkalmas étkező helyet építtetni, új színpadról gondoskodni, melynek felállításáért mindenkor a használatba vevők fizetnek, s 50 korona biztosíték deponálандó. A nagyterem használatáért fűtés és világítás nélkül legfeljebb 50 koronát kérhetnek az új tulajdonosok, szintársulatoktól 6 koronát esténként. Helybeli műkedvelőknek a színpad díjtalanul engedendő át az előadás előtt már egy héttel. — A városi tanács a közérdek szempontjából minden lehető kikötést megtett, s a vevők is igen conciliansak voltak a városi tanácssal szemben. Ezek után csakugyan kezdjük hinni, hogy a „Három Róza” szálloda az új tulajdonosok kezében az igényeknek megfelelő, modern épületté alakul át, melyben az utazó közönség — különösen ha a tisztaságra kellő gond fordítatik — kényelmét megtalálja. Természetes, hogy a közgyűlés egyhangulag — 36 szavazattal — helyesléssel hagyta jóvá a szerződést, melylyel a rozoga, vén „Róza” jövő sorsa eldöntött.

A város tulajdonát tevő pusztai szabadkai birtok jelenlegi bérlője: Kohn József, miután szerződése 1908 október 1-én lejár, kérvényt adott be, hogy tekintettel arra a tömörkedő áldozatra és munkára, melyet a birtok értékének emelésére 10 év óta fordított, a város árlejtés mellőzésével újabb hat évre kösse meg vele a régi feltételek mellett a szerződést. A tanács megbizta a gazdasági tanácsost a számítások megtételével, s figyelembe vette azt is, hogy a eselédlakás hiányon — mely az intenzívebb gazdálkodásnak is egyik akadályát képezi — feltétlenül segíteni kell, de meg az új törvény értelmében a eselédlek családjaiknak önálló lakásáról a tulajdonosnak gondoskodni kell. Ilykép a birtokot négy új eselédlakással kell instruálni, aminek építése a terv szerint 8800 koronába kerül. A tanács azt javasolta, hogy a mindig pontos fizető s megbízható eddigi bérlővel a szerződést a város törvényben biztosított jogánál fogva árlejtés mellőzésével újabb hat évre kösse meg azzal a kikötéssel, hogy a bérlő a régi 10300 korona bérösszeget felül tartozik 8800 korona értékben négy új eselédlakást építtetni, melyhez a város ingyen téglát és 1000 koronát ad.

Sütő István szerint lehet, hogy nagyobb ajánlat is tétetnek a bérlőre, de ez még nem volna garancia arra, hogy ezt a város meg is kapja, miután a jelenlegi bérlő köztudomás szerint tisztességes, becsületes ember, helyesíti is ha a város igénybe veszi törvényadta jogát, s a kikötött feltételek mellett a szerződést újabb hat évre meghosszabbítja. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács méltányos javaslatát.

A pénztárak megvizsgálására vonatkozó jelentések tudomásul vétettek, s szabályszerű névszerű szavazással elhatározták, hogy jövő évben a gyámpénztári pénzkészletből 50% a rimaszombati takarékpénztárban, 25—25% pedig a gömörmezei nép- és iparbankban, illetve a gömörmezei takarékpénztár és hitelbankban helyeztessék el.

A közgyűlés ezután tudomásul vette, hogy a törvényhatóság jóváhagyta elvilág, miszerint a Budapest—vácz—kassai állami utvonali városunkon végighúzódó átkelési szakaszának állandó koczkakövel való burkolásához — mely 85000 koronába kerül — 15000 koronával a város hozzájáruljon.

Jóváhagyta továbbá a törvényhatóság a képviselőtestületnek a 90000 koronás kölcsön felvételére és az új rendőrmesteri s két kőrendőri állás szervezésére vonatkozó, végül a Rimaszombat—ratkói vasutvonali nyomjelzési költségeihez 14000 koronával való hozzájárulás tárgyában hozott határozatát.

Ezzel a tartalmas közgyűlés véget ért.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátrálékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátrálékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Megyebizottsági tagok választása. Városunkban a vármegyei bizottsági tagok választása f. hó 12-ikén kedden lesz a városban. Mandátuma lejárt ez időn Czinke Istvánnak, Badinyi Gyulának és Gyürky Pálnak.

A reformáció emléknapija, október 31-én a szokásos kegyeletli ünnepelte a helybeli egy-prot. főgimn. tanári testülete és ifjúsága. Czinke István ref. lelkész, vallásánár mondott magas szárnyalású hálaimát,

Végh Dezső és Barcza Ferenc tanulók szavaltak alkalmi költeményeket, alkalmi beszédet Horváth Zoltán tanár olvasott fel, amelyet lapunk tárczájában közlünk. Az ünnepséget a „Jóval Szentlélek” kezdetű ének vezette be s „Isten áldd meg a magyart” eléneklése fejezte be. Az egész a főgimnázium tornacsarnokában d. e. 9 ó. folyt le.

Jubileum. Porubszky Pál nyiregyházi főgimnáziumi tanár, a „Gömör-Kishont” első felelős szerkesztője, huszonöt éves jubileumát nagy lelkesedéssel ülték meg mult héten Nyiregyházán. A jubiláns tanárt, a ki fiatal éveiben a rozsnyói ág. hitv. evang. főgimnáziumnak is tanára, majd Jánosiban a báró Nyáry családnál volt, a nyiregyházi főgimnáziumot fentartó-testület, tanári kar és ifjúság, valamint a társadalom nagy elismeréssel ünnepelte. Porubszkyt mint lapszerkesztőt is lelkesen ünnepelték.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Kapor János rimaszombati pénzügyi irodatisztet kataszteri irattárt kezelő irodatisztét, Hétel Imre tanítót pedig a nagyrőcei m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter Schweitzer Jenő nagygimnáziumi bírósági aljegyzőt — Schweitzer Dávid helybeli szódagyáros fiát — jegyzővé nevezte ki.

Jogszigorlat. Uthy Kálmán ügyvédjelölt, ifjúságnak egyik tevékeny tagja — Uthy Antal r. kath. kántor fia — a történelmi szigorlatot Kolozsváron jó sikerrel állotta ki.

Szent Imre-ünnep. Magasztos szép ünnepet rendezett folyó hó 3-án a helybeli főgimnázium róm. kath. ifjúsága *Szent Imrénék* 900-ik névünnepe alkalmából. Az ünnepelés szerény jökrben és szerény módon történt, de ezen szerény ünneplésből korántsem hiányzott a vallásos és hazafiai lelkesedés hasonlóan *Sz. Imrénék* magasztos példájához. Az ünnepély fénypontját *Bencsik* Sándor hitoktató szivekig ható szép beszéde képezte. Remek szavakban mutatták ki, hogy a magyar történelemnek mily nemes és mily ideális alakját választotta ki védőszentül az ifjúság, kinek példája kell, hogy buzdítson, kell, hogy felemeljen minden magyart ifjút, mert az ifjúságra vár azon feladat, hogy az emberiséget felemelje a mai tespedéséből s egy magasabb, nemesebb világba vezesse. „Minden országnak támasza talpköve a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma ledől...” Ez arany igazság mellett bizonyított a szép beszéd. — Az ünnepélyt mise fejezte be, melyet *Széman* Endre prépost-plébános mutatott be az Urnak előkelő közönség előtt. Szent mise alatt az ifjúság megáldozott.

A rimaszécsi járás székhely-kérdése. Még pár hét előtt élénk vita előtt állottunk, mert a rimaszécsi járás közönségének véleménye megoszlott afelett, hogy jövőben Rimaszécs, vagy pedig Feled legyen-e a járás székhelye és hol legyen a járásbíróóság, hol a szolgabírói hivatal. — Annak idején közöltük, hogy a kik Feled mellett rántottak villogó kardot, nagy deputációval jártak az igazságügyminiszternél a járásbíróóságunk Rimaszécsről Feledre való helyezése iránt. Most pedig már arról adunk hírt, hogy Rimaszécs környéke sem maradt el és f. hó 5-én szintén 50 tagból álló impozáns küldöttséggel jártak Budapestre. A küldöttséget *Putnoky* Mór országgyűlési képviselő vezette és első sorban a parlament díszes épületét tekintették meg kívülről és belülről Innen gróf *Hadik* belügyi államtitkárnál tisztelegtek, hol *Vattay* László rimaszécsi ev. ref. lelkész ékes szavakkal és súlyos indokkal adta elő a küldöttség azon kérelmét, hogy a Feleden székelő szolgabírói hivatal is Rimaszécsre helyeztessék, vagy pedig egy új járás creáltassék. Az államtitkár megígérte, hogy az ügyet által fogja tanulmányozni és ha a pénzügyi viszonyok megengedik, a járás kivánságát teljesíteni fogja. Majd ismét az országgházba tértek vissza, hol *Güntner* igazságügyminiszternél tisztelegtek és azon kérelmet terjesztették elő, miszerint a járásbíróóság eddigi helyén meghagyassék, sőt telekkönyvvvel bővítettessék ki; kifejezést adtak nyíltan annak, hogy ezen kérelmekre az indította, miszerint a másik érdekes csoport Feledre kéri a járásbíróóságot elhelyeztetni. Az igazságügyminiszter részéről is igen szívélyes fogadtatásban részesült a küldöttség s azzal bocsájtotta utnak, hogy ez ügyet komoly tanulmány és bírálat tárgyává fogja tenni s mostan már, miután mindkét felet meghallgatta, könynyebb lesz döntenie a kérdésben. — Még itt a parlamenti épület kupola-termében dr. *Wekerle* miniszterelnököt és pénzügyminisztert keresték fel s tőle pedig azt kérelmezték, hogy m. kir. adóhivatal felállítását rendelje el Rimaszécsben. A miniszterelnök nagy érdeklődéssel hallgatta a szónok *Vattay* fejtegetéseit és érveléseit, kinek nagyon sikerült előadásából ki kell emelnünk azon érvelését, hogy Rimaszécs 1000 éves történelmi múltjára hivatkozott, mely idő alatt ez az első kérés a közönségnek a kormánytól. — Azért járult a mostani kormányhoz, mert teljes bizalommal viseltetik annak működése iránt. — A miniszterelnök is nagyon szívesen fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy az ügyet át fogja tanulmányoztatni, a polgárság részéről nem kíván külön áldozatot, s ha szükségét fogja látni a kérelem teljesítésének, azt állam-költségen fogja végrehajtani. Mindenütt *Vattay* ev. ref. lelkész volt a szónok, kit — valamint *Marikovszky* Géza Coburg hercegi főintézőt, — a küldöttséget vezető *Putnoky* országgyűlési képviselő mindenhol bemutatott. A küldöttség kérelmét úgy a miniszterelnök, valamint az államtitkárnál írásban is benyújtotta, valamint arra nézve kötelező nyilatkozatokat, hogy a szóban lévő hivatalok elhelyezésére nagyobb anyagi áldozattal is építkezni fognak. — A küldöttségből különösen feltűnt *Marikovszky* főintéző természetes alakja, ki a magasabb Coburgai rendeket viselte.

Felolvasások a Polgári Olvasókörben. A hideg idő beálltával városunk társadalmi és kultur intézményei megmozdulnak, s a hosszú téli esték élvezetessé tételére is gondolnak. Városunk egyik régi intézménye: a Polgári Olvasókör, — melynek kebelében a tagok nem csupán mulatsággal és szórakozással foglalkoznak, de az önképzésre is sulyt fektetnek — ez idén is több felolvasást és szabad előadást rendez. F. hó 17-én lesz az első felolvasás, melyet dr. *Csernay* Dániel tart. Későbbre pedig ígéretet tett *Fekete* Pál földmives iskolai igazgató, hogy több érdekes gazdasági kérdéstről fog szabad előadást tartani. Utána *Komáromy* Géza és *Horváth* Zoltán főgimnáziumi tanárok tartanak felolvasást, vagy szabad előadást.

Adomány. *Ujházy* Tivadarné urnó 10 koronát adományozott *Heksch* Bertalan üzletében a halottak emlékére kitétt gyűjtő perselybe. A nemesszivű adakozó nő fogadja a József főherceg szanatórium és a helybeli nyomorék gyermek otthon elnökségének ez uton forró köszönetét.

A museum-egyesület felolvasásai, mint értesülünk, a téli időszak beálltával megkezdődnek a főgimnázium helyiségében. Még ebben a hónapban november második felében *Horváth* Zoltán főgimn. tanár tart ismeretterjesztő előadást a geológiai és paleontológiai kutatások köréből. A következő hónapban pedig *Loysch* Ödön főgimn. igazgató ismerteti az ember őstörténetére vonatkozó tudományos vizsgálódásokat. A felolvasó előadások idejét és helyét a museum egyesület pontosabban jelezni fogja.

Adomány. *Greskó* Borbála helybeli jólelkű polgárnő 6 koronát küldött a nyomorék-gyermekotthon részére *Kern* Adolfné alelnöknek kezébe azzal a céllal, hogy abból a nyomorék gyermekek halottak napján oszonnát kapjanak. A midőn az elnökség közli, hogy az adományt a jelzett célra fordította, egyidejűleg a kövendő példával eljárázó nemeslelkű nőnek őszinte köszönetét nyilvánítja.

Nőegyletünk munkaprogramja Jótékony nőegyletünk tevékeny elnöke *Samurjay* Jánosné haza érkezett. Vezetése alatt az elnökség nyomban bizalmas értekezletet tartott, melyen az egyesület jövő téli munkaprogramját állapították meg. E napokban hívják össze a választmányt, mely bizonyára elfogja határozni a *Napközi Otthon* felállítását és megnyitását. Ez alkalmasint november végén vagy december elején lesz. December 20-ára tervezik az árvák és szegények karácsonyfájának felállítását. — Január 7—8-án tartja a nőegylet első vendégnapiját (zsúr), már a megszokott és közkedveltségnek örvendő alakban. — Márczius 5—6-ika lesz a második vendégnap. Egyelőre ilyen a munkaterv. A külső, társadalmi munkaterve. Őszintén szívből kívánunk jótékony hölgyeinknek ez évi nemes vállalkozásukhoz is az eddigieknek megfelelő fényes, szép sikert. Ismerve áldozatkész és a nemes szórakozásokat óhajító nagyközönségünket, hisszük, hogy a siker mint mindig, úgy ezuttal is velük lesz.

A közös konyha ügye. A közös konyha megalakulása érdekében a tegnapi összehívott alakuló közgyűlés nem volt megtartható, mert először heti vásár volt, másodsor pedig a hivatalos elfoglaltság tartotta vissza az aláírókat a megjelenésről. E helyett újabb határidőül az alakuló gyűlésre f. hó 17-ik napjának vasárnap d. e. 10^{1/2} órája tűzött ki a helybeli kaszinóban, mely alakuló gyűlésre a tagok ujabban meghívattak. Tájékoztatóképen a szervező bizottság közli, hogy a kidolgozott alapszabályok 1. §-a szerint a közös konyha egy félévre alakulna és ha lehetséges, még f. évi december hó 1-től kezdődőleg. — A 10. § értelmében felszerelési díj ezimen egyszersmindenkorra egész adagunként 20, fél adagunként pedig 10 kor., aki csak ebéd, vagy csak félebed adagot jegyezne, az felszerelés fejében csak fél felszerelési díjat fizetne. — A 11. § értelmében minden tag havonként minden hó 3-án d. e. 12 óráig köteles lenne a közös konyha pénztárába egész ebéd és vacsora adag után 70 koronát, féladag után 35 koronát és minden csupán ebéd adag után 50 koronát és végre félebed adag után 25 koronát. Mely összeg a szükséghez képest a választmány által felemelhetők, esetleg leszállíthatók. — A közös konyha szervező-bizottsága már ezuttal pályázatot hirdet egy vezetőnél állásra, kinek javadalmazása lenne egy hora teljes étkezési ellátás és havi 60 korona, azon esetben pedig, ha lakást nem tudna a közös konyha adni, akkor 70 korona havi javadalmazásban részesülne. — Pályázhatnak jó családbeli fiatal, egészséges nők, kik a főzésben teljesen járatosak és kötelezik magukat egy félévre szerződni. — Azonkívül keres a szövetkezet két fiatal szakácsnét és egy mészáros hentes legényt.

Gondatlan anya. A helybeli kir. törvényszéknél folyó hó 6-án itélkeztek *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró elnöklele alatt *Pauko* Pálné klenóczi asszony felett gondatlanságból okozott emberölés miatt azért, mert f. évi július hó 29-én 4 éves kis gyermekére nem vigyázott, s a kis fiu a vízbe fult. Az asszonyt 3 napi fegyházra ítélték.

Érdekes tárgyalás tolyt le f. hó 8-án a helybeli kir. törvényszéknél *Kolbay* Sándor táblabíró elnöklele alatt. Vádlottként csupa máv. államvasuti alkalmazottak szerepeltek, kiknek a f. év február hó 4-én *Bánréve* állomáson történt összefutkozást tulajdonították. Hét vádlott közül a törvényszék kettőt és pedig *Bánkóvi* Béla pályá gyakornokot és *Lóth* Béla kocsi rendezőt 100—100 kor. pénzbírságra ítélte, a többi vádlott pedig felmentette. Az ügyesen és szépen vezetett tárgyalás lefolyásáról ki kell emelnünk *Penyigyey* kir. alügyész szereplését, ki esetről-esetre, nemcsak okos, képzett, higgadt, de emellett egy igazságos vádlónak is bizonyul. A tárgyaláson tapasztaltuk, hogy az egyik védő által bezavart tanukat nagy türelemmel igyekezett a zavarból és ellentmondásokból kivezetni, hogy az anyagi igazság tiszta képben bűntesse fel magát a büntető bíró előtt.

Botrány a rozsnyói főgimnáziumban. Rözsnyóról közölték a fővárosi lapok a következők hirt: *Bugyi* Gyula, a rozsnyói katolikus főgimnázium próbaéves tanára az intézet VIII. osztályu tanulóit óraelőtti zajongásért erőshangu dorgáló szavakkal utasította rendre. A tanulókat a tanár szavai annyira föngerelték, hogy első fölhevülésükben elégtételt kérő levelet intéztek *Bugyi* tanárhoz, amelyben sértéseinek visszavonására hívták föl. A tanár természetesen ezt nem teljesítette és a tantestület elé vitte a dolgot. A tanulók később készen nyilatkoztak ugyan már a bocsánatkérésre is, a tanártestület azonban az osztály legjobb előmenetelt és példás magaviseletű tanulóit közül négyet kizárt az iskolából, mert a levél értelmi szerzőségét nekik imputálták; a többi 25 tanuló a tandíjmentesség megvonása és egyéb szigorú fenytékek által bünteték.

Asztalosipari szaktanfolyam A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a modern asztalosipar ismereteinek bővítése céljából épület és butorasztalosok részére szakrajtanfolyamot rendez, mely f. évi november hó 15-én nyílik meg s 1908. márczius hó végéig tart. Bővebb felvilágosítás a kamaránál nyerhető.

Halálozás. Botár Gyula rimamurányi vasmű r. t. likéri sodronypálya igazgató-mérnök nejét szül. Korber Arankát mély gyászba döntötte édes anyja: özv. Korber Vilmosné szül. Tóth Amáliának f. hó 2-án 72 éves korában Likéren bekövetkezett elhunyt. Hült tetemét f. hó 5-ikén helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Kinevezés. A helybeli kir. pénzügyigazgatóság Gelb Miksa budapesti lakost díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Az irgalom és könyörület szent nevében kopogtatunk városunk és vármegyénk nemes emberbarátainak ajtaján egy árván maradt 11 éves, intelligens leánygyermek érdekében. Atyja hirtelen és oly fiatalon halt el, hogy ifjú özvegyének és 6 árvájának a fájdalom és nyomorúságon kívül mást nem hagyhatott. Százszáz kenyer és keserű könnyek a mindennapi eledelük. Aki a legidősebb 11 éves árva eltartását és felnevelését elvállalni kész — az országos gyermekmenhely központjától járó 10—14 korona havi segélyezés ellenében — jelentkezzen a rimaszombati jót. nőgyógyászati elnökségénél.

Hölgy-estélyek. E héten, csütörtökön reggel nagy szenzacióra ébredtek Batyiban. Utánna tudakoztunk mi is a szokatlan nagy újságnak, mert manapság már semmi sem újság, és arról értesülünk, hogy szerdán este a Tompa-vendéglő éttermében játszó Olah Gyula szép hegedűjét egy hölgyekkel szépen felvirágozott előkelő intelligens társaság hallgatta éjjel. E nagy újságot nagy örömmel regisztráljuk, mert mióta a katona tiszték körünkbe eltávoztak, kik családjaikkal ezt minden héten megismételték, azóta nem akadt bátor férfi, ki családjával e kellemes és művelt emberekhez illő, már általánosan bevett olesó szokást ismét új életre merete volna kelteni. — Azt is hallottuk, hogy ez az estély sem nem első, sem pedig utolsó nem volt, mert komolyan meg akarják honosítani. Hát ezzel csak örvendetesen konstatálhatjuk azt is, hogy mégis haladunk és most már nem tesz ségyczent rajtunk Rossnyó, mert utólrátuk őket.

Műkedvelői előadás. A f. hó 16-án tartandó műkedvelői előadásra sürün folynak a próbák. E mellett jelezzük, hogy oly sikerültnek ígérkezik ez estély, hogy már az első sorokban a helyek mind le vannak foglalva. Vidékről is sokan készülnek az estélyre, a szereplők tehát szép és előkelő közönség előtt fognak játszani, s törekvésüknek meg is lesz a jutalma.

Uj kaszinó. A Pelsőczön megalakult új kaszinó f. hó 9-én tartja megnyitását, mely ténnyel Pelsőcz kiesi de intelligens társadalmi is kilépett a nyilvánosság elé és a nagy község rohamos emelkedéséről tesz tanúságot.

Táncvizsga. Dobránszky János okl. táncztanító tegnap — f. hó 9-ikén a „Három Róza“ nagytermében kezdő s haladó növendékeivel nyilvános vizsgálatot s ezzel egybekötve zártkörű táncsztyléty rendezett, melyen a jelen voltak alkalmuk nyílt gyönyörködni a növendékek szép sikerű előhaladásában. Az estély élénk érdeklődés mellett folyt le.

Patkoló tanfolyam nyílik meg még e hóban Putnokon. A tanfolyamon az elméleti részt Kertész Lajos m. kir. járási állatorvos, a gyakorlati részt pedig Nehrfahrt Antal szabadkai méntelepi állatorvos fogják előadni. Jelentkezni lehet a tanfolyamra Putnokon.

Gyujtogatás Serkén. Egy héten belül Serkén három tüzest is fordult elő. Nehány nappal ezelőtt a községi bíró szalmakazla égett le, két napra reá a Dikmann Jenő birtokán gyult ki egy nagy kazal széna és szerdán éjjel négy földes gazdának égett le csürje, összes szalma és takarmánykészlete. Az összes károk meghaladják a 30000 koronát, s ezen kárt a nép bite szerint egy elbocsájtott cseléd bosszúból okozta. Az eset a járási főszolgabírói hivatalnál és a feledi csendőrségnek lett bejelentve s utóbbiak a tettes nyomozásához erélyesen hozzá is láttak. — A különben józan, szorgalmas serkei nép aggódva várja, hogy az elvetemedett gonosztevő kit károsít még meg lelketlen bosszújával.

Megégett gyermek. Cserepesen (Pongyelok) Kalocsai Lajos 8 éves cigánygyermek f. hó 1-én felgyeget nélkül maradt otthon a házbán, s még nem tudni mi módon — a tűzhely lángja belekapott a gyermek ruhájába s a szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt. Az esetet bejelentették a bíróságnak, s Pongrácz Dezső vizsgálóbíró f. hó 4-én kiszállott a helyszínre az orvosokkal, kik a szerencsétlen véget ért fiu hulláját felboncolták. A nyomozás elrendeltetett s a gondatlan szülőket a bíróság felelősségre vonja.

Agyonvert ember. Még múlt hó 27-én történt a Bánréve melletti, gróf Serényi tulajdonát képező Szarvas pusztán, hogy Ocskai András, Riz György, Riz István és Pamléni János összevesztek, majd összeverekedtek Fejes Andrásal és társaival, névszerint Halász Lajos és Forgón Lajossal. Dulakodás közben az előbbieket közül valamelyik Fejes András hasba rugta és egy hosszú fadarabbal hasán úgy megütötte, hogy Fejes belső sérüléseket szenvedett és f. hó 1-én ennek következtében meg is halt. Halász és Forgón szintén súlyos sérüléseket szenvedtek. Az esetet bejelentették a tornaljai kir. járásbíróhoz, honnan Feledy Ferenc járásbíró dr. Goldblatt Géza orvossal, a központból pedig dr. Mészáros István királyi ügyész, dr. Zehery István törvényszéki orvossal f. hó 2-ikán kiszállott Bánrévére, s az elhalt Fejes András hulláját a törvényszéki boncolás megejtetett. Az ügyben a vizsgálat folyik.

Adomány nyugtázás. A hallottak estéjén és emlékére a József főherczeg tífú betegek sanatoriuma és a helybeli nyomorék gyermek otthon javára kitett perselyek tartalmáról a két egyet kiküldött titkárai a következőkben számolnak be: A Kossuth asztaltársaság a Tompa szállodában 15 kor., Gede Istvánné Tompa szállodásné 8 kor. 80 fil., Heisch Bertalan 14 kor. 24 fil., Derekas János 5 kor. 68 fil., Fogyasztási szövetséget 4 kor. 66 fil., Stech Kálmán 3 kor. 64 fil., Soós Gyula 3 kor. 44 fil., Kohn Adolf 3 kor., Lévai Izsó 2 kor. 32 fil., N. N. 04 fil., így összesen 60 kor. 78 fillert gyűjtöttek, mely összeget fele részben az illető jótékonyági egyleteknek azonnal megküldeték. Lévai Izsó könyvkereskedő gyűjtését még azzal pótolta meg, hogy a feliratokat a perselyekre díjmentesen nyomatta. A nemes lelkű adakozók és lelkes gyűjtők fogadják az egyesületek őszinte köszöneteit.

Törlesztés kölcsön kamat-táblák készítését

bármily százalékkal, tetszés szerinti tizedes-jegyig való pontossággal; bármennyi időszakra (év, félév, negyedév vagy hónapokra); s a törlesztési átalányt kikerekítve vagy anélkül; utólagos vagy előleges kamatozással — elvállalom.

Ugyiszintén a törlesztés kölcsönnél az átalányból a kamattáblát (vagyis a kölcsön olesóságát) század százalékgig, nagyobb összegnél s kívánatra ezred vagy tizedred százalékgig pontosan kiszámítom.

1-3 **Báthory László,**
nyugalmozott takarékpénztári könyvelő
Rimaszombatban, a régi gimnáziummal szemben.

Hirdetmény.

A nyugtái takarékpénztár r.-társaság közhírré teszi, hogy 1908. január hó 1-től kezdődőleg a betétek után 4 és 5% os kamatot fizet.

Eladó ház.

Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 35. sz. ház, mely két kényelmes lakással, mellékhelyiségekkel, kerttel és magános udvarral bir. szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentka Jánossal.**
2-5

Hirdetmény.

2847. sz. — A tornaljai kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Princz Mór** végrehajthatónak **Deme Gyula** végrehajthatást szenvedő elleni 90 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a putnoki 606. sz. tjkvben Lőkös Gerzson, Deme György, Deme Gyula, kk. Deme Berta, Pik Ferenczné Deme Zsuzsánna, Tóth Ferenczné Deme Mária és Deme Lajosné Lehoczki Mária nevének álló A. 1. sor 1210 hrsz. 2 hold 802 □ öl területű „Delő bérez“ erdőre 128 kor, továbbá a zádorfalvai 85. sz. tjkvben foglalt I. 1. sor 327/b. hrsz. 28 □ öl területű s Kemény Józsefné Deme Borbála, Frank Dániel és neje Bata Juliánna, Deme György, Deme Gyula, kk. Deme Berta, Pik Ferenczné sz. Deme Zsuzsánna, Tóth Ferenczné Deme Mária és Deme Lajosné Lehoczki Mária nevének álló kertes 34 korona; — a zádorfalvai 127. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sor 599. 600. hrsz. számú s Deme György, Deme Gyula, kk. Deme Berta, Pik Ferenczné Deme Zsuzsánna, Tóth Ferenczné Deme Mária és Deme Lajosné Lehoczki Mária nevének álló szántóra 388 korona kikiáltási árban, az 1881. LX. t. cz. 156. § ának alkalmazásával; — valamint a zádorfalvai 72. sz. tjkvben foglalt A. I. 2. 3. sor 599, 600, 608. hrsz. szántóknak B. 11. alatt Deme Gyula nevének álló részére 45 korona 58 fillérben;

végül az alsószuhai 310. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sor, 942/b. hrzi számú, 150 □-öl területű s Deme György, Deme Gyula, kk. Deme Berta, Pik Ferenczné, Deme Zsuzsánna, Tóth Ferenczné, Deme Mária és Deme Lajosné, Lehoczki Mária nevének álló „Mocsár alja“ szántóra, a végrehajthatási törvény 156. § ának alkalmazásával 123 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi november hó 20-ik napjának d. e. 9 órájkor Putnok nagyközség, ugyanaznap délután 2 órákor Zádorfalva és ugyanaznap délután 4 órákor Alsószuha községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százaléktól készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság, Tornalján, 1907. évi szept. hó 9-én. **Feledy,** kir. járásbíró.

Egy pénzbeszedő ügynök

fix fizetéssel és jutalékkal azonnal felvétetik.

Kinél? Megtudható e lap kiadóhivatalában.

Kiadó fűszerüzlet helyiség.

Nyustyán egy fűszerüzletnek való helyiség a legforgalmasabb helyen azonnal kiadó. — Értekezni lehet **Nyustyán az 1-ső szám alatt**

1-3

Bank áthelyezés.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági bank részvénytársaság üzletfeleinek és a T. nagyközönségnek szives tudomására hozza, hogy üzleti helyiségét a magy. kir. postahivattal szemben ujonnan épült saját házába helyezte át.

A bank elfogad pénzbetéteket a viszonyoknak megfelelő legmagasabb kamatozás mellett. Egyszerű és törlesztéses kölcsönöket ad: földbirtokra, váltókra, házakra, biztosított követelésekre, értékpapírokra, sorsjegyekre, beraktározott árukra, gabonára és nyers terményekre; közvetíti a gazdasági gépeknek bevásárlását a földbirtokosok részére. Eszközi sorsjegyeknek az elárúsítását és vételét.

Lópokróc és gyapjútakarók.

A **Ratkói ipari hitelszövetkezet**, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe Ratkón, a szövetkezet szércsapó üzletága által készült **lópokróc** és **gyapjútakarókat**.
12-*

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A nagyrőcezi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bamák Kovács János** végrehajthatónak **Koleszár András** végrehajthatást szenvedő elleni 293 kor. 84 fil. tőkekövetelés és járulék iránti végrehajthatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyrőcezi kir. járásbíró) területén lévő Jolsva városában fekvő a **Koleszár András** mint végrehajthatást szenvedő és felesége szül. Glop Zsófia mint társtulajdonos tulajdonát képező a jolsvai 149. számú tjkben foglalt A+1 sor szám. belsőrege és házra 400 koronában. Az A+2 sor 705. ház számú kertes 10 koronában és az A+3 sor 706 ház számú házra, az árverést 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1908. évi Január hó 10 ik napján délelőtt 9 órákor Jolsva város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 kor. 1 kor. és 120 koronát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőcén 1907. évi október hó 29. napján. A nagyrőcezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. **Gazda,** kir. albíró.

SZOYKA PÁL

női kézimunka-, rövid-, szövött-, disszű-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombat.

Ajánlja:

Dús raktárát mindennemű női-kézimunka kellékekben; előnyomott, kezdett és kész kézimunkákban.

Jutányos áron függöny-kongré és horgoló cordonetteket.

Nagy kiterjedésű himző előnyomdáját, keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka kölcsön mintáit, ugy monogramok, menyasszonyi kelengyék és színes disz-dolgok himzése is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, faragászati fa és bársony égetési kellékeit.

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel befejezendő és kész plüss-kazettek, albumok, emlékkönyvek, tárczák, ridikülök és egyéb disz-mű áruit.

Együttal a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 1-*